Ч. 287 (10.670). Львів, пятниця 25 грудня 1925 Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передпол.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·30 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунія 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

По виборах на Закарпатті.

Інтервю з послом о. А. Волошиним.

(Від власного кореспондента.)

Ужгород, 21. грудня 1925.

В нововибранім чсл. парляменті буде посол о. Августин Волошин одиноким національним представником закарпатських Українців. Правда, між трьома комуністичними послами є два свідомі Українці, Мондок і Сидоряк, одначе вони як комуністи заступатимуть передовсім клясові інтереси закарпатського пролетаріяту. Посол А. Штефан, якого вибрано на лісту аграрної партії, є теж з походження Українець, але він переходив вже під національно-політичним оглядом такі метаморфози, що здобув собі марку міжнародного політичного спекулянта і тому ніхто не буде його вважати нар. репрезентантом. Галицький ренегат д-р Гагатко буде репрезентувати неіснуючу на Закарпатті російську націю, так що на посла о. А. Волошина доля зложила обовязок бути одиноким репрезентантом свого народу в чел. парляменті.

Що він цей обовязок гідно і достойно сповнить, про те не сумніваємося. О. А. Волошин це велика індивідуальність на Закарпатті. Його особа перейде безперечно з добою національного відродження закарпатських Українців в історію нашого народа.

Схарактеризувати о. Волошина кількома словами не легко, бо то широка і всестороння індивідуальність.

Природна інтелігенція і невтомна працьовитість, це ті основні прикмети його характеру, які його із незамітного гр. катол. священика селянського походження видвигнули на нинішнє провідне становище на Закарпатті.

Волошин, як кожна імпульзивна натура, має багато ворогів, але і найбільші вороги не мають проти нього инших „закидів“, як те, що він „українофіл“, або „клерикал“.

В дійсности не є він українофілом, лише Українцем, а його клерикалізм є того рода, що дозволяє йому нпр. в своїй канцелярії вивісити портрет найбільшого чеського педагога-будителя Коменського, хоч він був виклятий римським престолом.

Застерігаючи собі докладнійшу характеристику о. посла Волошина на пізнійше, перейду до розмови, яку Ваш кореспондент мав на днях з о. послом.

Вашого кореспондента приняв о. посол дуже вічливо своїм привичним привитом: „Дай Боже здоровля!“. Щоби не тратити часу питаю зразу:

Як дивитеся, пане) после, на вислід виборів на Підкарпатській Руси?*

„Наша партія як християнська і народня повинна була зібрати коло себе більшість Підкарп. Русинів і здобути більшість мандатів на П. Р. Та ми здобули лише один мандат і то при помочі нашої братньої чеської лідової партії. Такий вислід виборів нас, очевидно, не може вдоволити, одначе він не є міриломом нашої сили серед народу. Наша партія повстала із бувшої хліборобської партії на місяць перед виборами і не було часу перевести організаційної праці. Підчас виборів не було з нашого боку майже жадної агітації. Я сам був лише на чотирьох передвиборчих зборах, так що ми зібрали при виборах лише голоси найсвідоміших наших прихильників. До селянської маси ми не мали часу пробратися. Цей один мандат, який нам припав, використаємо для поглиблення організації. Ми переконані, що слідуючі вибори принесуть нам побіду. Поза тим вислід виборів характеристичний тим, що комуністи втратили около 30 тисяч голосів, які зискала аграрна партія. Раньше мала опозиція 6 мандатів з П. Р. проти 3-ох мандатів владних партій, нині опозиція і владні партії мають по 5 мандатів. В сенаті буде заступлена лише опозиція“.

Який вплив на політичні відносини на П. Р. будуть мати останні вибори?

„Заступництво нашої партії в парляменті і її союз із чеською лідовою партією, яка вийшла скріплена і між иншим обсадила міністерство внутрішніх справ, буде мати вплив на адміністрацію на П. Р. Передовсім буде змушений уступити дотеперішній губернатор А. Бескид, якого політика не відповідає інтересам руського народу. Зрештою, самі вибори безпосереднього впливу на політичні відносини у нас мати не будуть і вони будуть розвиватися разом з політичними відносинами в цілій республиці“.

Яке є відношення Хр.-Нар. Партії до инших партій на П. Р.?

„Наша партія є в союзі із чеською лідовою партією і я буду членом її парляментарного клюбу.

В питаннях загально-державної ваги будемо йти разом з иншими владними партіями, а в питаннях, що торкаються П. Р., з партіями, які стоять на народнім ґрунті. Найближча наша кооперація буде з соціяльно-демократичною партією, яка є супроти нас льояльною і до релігійних питань не мішається. В економічних питаннях, а може і в культурних зійдемося часто і з аграрниками“.

З иншими партіями нам не по дорозі.

Тан.

(Докінчення буде.)

*) Тут священиків титулується per „пан“.

З останньої сесії Ліґи Націй.

Незагоєна рана Моссуля. — Національні меншости. — Роззброєння.

Груднева сесія Ради Ліґи Націй була дуже довга і пробувала поладнати чимало ріжних справ. Вона може стати історичною датою, коли Німеччина при найблизшій сесії вже ввійде в Раду як новий член. Цим закінчиться доба праць Ліґи, в якій відношення до Німеччини було одною з центральних справ, невпинно повертаючих.

Одним з вислідків останньої сесії є буцім-то вирішення справи Моссуля. Признання англійської тези загострює настрої в Туреччині; невдоволення, яке полишив там мировий договір, не щезло. Англія буде приневолена рахуватись надалі з постійною загрозою магометанського населення, яке не погодиться з визначеними йому кордонами. За те грецько-болгарський прикордонний конфлікт, що міг довести до війни між двома державами, закінчений інтервенцією Ліґи Націй остаточно. Французький делегат Поль Бонкур поставив внесок, щоби форма вирішування цього спору була приноровлена на майбутнє і до инших анальоґічних прикордонних конфліктів, а саме: щоби делегати-офіцири невтральних держав складали слідчу комісію.

Найважнійшим пунктом нарад сесії була дискусія над політикою національних меншостей у „великих“ державах. Результатом цієї дискусії було те, що Рада не згодилась скласти одноцільну систему зобовязань для держав, своїх членів, супроти їх національних меншостей. Чемберлен заявив, що творці договорів для національних меншостей не мають наміру творити в державах, де ці меншости живуть, чужі, відокремлені громадянські організми, що стояли би оподалік національного (себто: державного) життя. Чеський делегат, думаючи імовірно про Словаків та Німців, кликнув патетично, що меншости не повинні йти надто далеко в своїх домаганнях. Бельгійський делегат, Гюманс, був тої гадки, що поширення системи охорони на меншости в усіх державах створило би в ріжних державах гострі конфлікти.

Наради над роззброєнням находяться щойно в стадії визначення шляхів, якими можна би пропорціонально обмежувати мілітарну систему поодиноких держав. Сама дискусія над поняттям „роззброєння“ буде на найблизшій сесії дуже затяжною, бо влучатиме в ріжні методи мілітарної організації. Ідея роззброєння почалась від страху перед загрозою Німеччини; тепер вона ввійде у нову фазу — страху Німеччини перед озброєнням сусідів, що контролюють її мілітаризм.

ПРИГАДКА.

XL. Звичайні Загальні Збори членів

„Народної Торговлі“

Краєвого Союзу Споживчого

відбудуться у Львові дня 26. грудня 1925 (субота) о год. 10. рано в салі Т-ва „Сокіл“ (Руська 20. ... „Дністра“). Порядок дня оголошений в „Ділі“ ч. 277 і в Господарсько-Кооперативному Часописі ч. 50.

Вп. Членів проситься о громадну участь — ДИРЕКЦІЯ. 993 1—2

По широкому світі.

Кріза у Франції, як здавалось тимчасово поладнана, продовжується. Кілька міністрів заявило, що не годяться на всі фінансові проєкти Думера і погрожують димісією.

Анґлія годиться на деякі уступки в користь Туреччини, на кордонах території Моссуля, та одночасно вважає необхідним змцнити свою залогу в Моссулі.

Данціґ, в особах представників свого промислу, радить над можливістю господарської та фінансової катастрофи, у звязку з упадком польського золотого.

Швайцарія і Австрія підписали договір, що громадяне обох держав не потрібують віз на пашпортах, хіба, що переїзжають кордон, щоби зайняти якусь посаду.

В анґлійськім посольстві у Москві відкрили пекольну машину підставлену одним урядовцем, радянським громадянином.

Анґлійські промисловці звернулися до польського уряду з пропозицією експльоатації біловежської пущі.

Німецько - польські торговельні переговори почнуться знову по Новім Році. Німеччина ставиться скептично щодо їх успіху, з огляду на митові обмеження Польщі, яка перестає бути для Німеччини ринком збуту.

Памятаймо: Рідна Школа — це наша рідна фортеця, це певний захист у добі лихоліття!

Сучасна Польща.

Кілька статистичних даних.

Населення Польщі зростає у відворотній пропорції до зросту варстатів праці, в тим самим спроможности життя і прожитку. Населення сучасної Польщі, яке на основі перепису з 30. вересня 1921 виносило 27.177 тис., на 1. січня 1925 виносило вже 27.896 тис. На зріст заселення складається природний приріст і реемґрація.

Річний природний приріст для Польщі виносить 1.5 прц. Перевищує його тільки Голяндія (1.6 прц.), а всі инші держави мають менший приріст, а найменший Франція (0.06 проц.).

Рееміграція є перехідним явищем. Йде вона двома шляхами: з Америки і СРСР. В р. 1920 вернуло з Америки 70.000 реемігрантів, в 1921 78.000, а опісля той рух значно припинився, а навіть розпочався відворотний рух: повороту до Америки. І так в р. 1922 вернуло до Америки 11.116 осіб, а в р. 1923 — 6.693 осіб. Кілько між реемігрантами було Поляків, а кілько осіб иншої національности, статистика не подає. Товчком до реемірації була туга за рідним краєм та бажання уладитися на рідній землі, маючи деякий зароблений гріш. Одначе тут стрінуло іх важке розчарування. Страшні умови праці, національна й політична боротьба та фінансові відносини звели реемігрантів на жебраків. Всі іхні ощадности пропали в польськім валютово-фінансовім хаосі. Тому — хто тільки міг — втікав назад за океан. Тепер у всіх польсько-американських органах преси включно з вшехпольськими, не говорячи вже про органи українські, білоруські й жидівські, лунають кличі перестороги перед реемірацією. Польсько-американські органи твердять, що сучасна Польща не має ніякої будуччини, та що кожний реемігранг іде на неминучу загладу.

Підчас коли рееміграція з Америки не осягнула цифри 200 тисяч, то поважнійше представляється поворот з СРСР. На протязі пяти літ вернуло з СРСР. 1,216.409 осіб, в тім Поляків 36·5 прц., Білорусинів 39.5 прц., Українців 10 прц., Москалів 9.8 прц., Жидів 2.7 прц. Виходить з того, що з воєнної еміграції на схід вернуло тільки 122 тис. Українців. Очевидно, ця цифра є грубо невірна. Знаємо, що російське командування виселило в часі світової війни більшу половину української Холмщини, половину Полісся і третину Волині. Ясно супроти того, що українська реемірація в СРСР. не може обмежитися навіть цифрою 300 тис. Без сумніву, що з опортуністичних оглядів українські реемігранти з СРСР., особливо Холмщини, подавали польську національність, щоби тільки вирватися з граничних таборів і по літах відсутности дістатися до рідних хат, вже окупованих Поляками.

Густота заселення в Польщі виносить 70.3 жителів на 1 кв. км. У відношенні до густоти заселення Польща займає 12-те місце в Европі. Щодо густоти, то перше місце в Европі займає Бельгія (254 жит. на 1 кв. км.), опісля Голяндія (202.6), Англія (185.8), Німеччина (144.9), Італія (125.4), Чехословаччина (95.7), Швайцарія (94), Мадярщина (85.2), Данія (76.2), Австрія (76) і Франція (71.1). Всі инші держави (Туреччина, Португалія, Румунія, Ірляндія, Югославія, Болгарія, Литва, Еспанія, Греція, Альбанія, Латвія, Естонія, Европ. Росія, Швеція, Фінляндія і Норвегія) мають слабше заселення від Польщі. Годиться зазначити, що густота населення України виносить 65 жит. на 1 кв. км., отже мало що уступає Польщі.

Найбільша густота населення в Польщі припадає на Гор. Шлеськ —306, Теш. Шлеськ—144, лодзьке воєвідство — 118, краківське воєв. 114, львівське воєв.—109, келецьке воєв. — 99, Виленщина—98, тернопільське воєв.—88, познаньське воєвідство—74, станиславівське воєв. —73, варшавське воєв. (без Варшави)—72, люблинське—67, поморське—57, волинське—48, білостоцьке — 40, новогородське — 35 і поліське—20.

В деяких околицях, в промислових округах і в цілій Галичині вже тепер істнує сильне перенаселення при слабо розвиненім промислі і рільництві. Польща має біля 2 мід. гектарів неужитків, а польський уряд досі нічого не зробив, щоби їх перемінити у варстати праці для голодуючого і безробітного населення. В Галичині маємо незвичайно сильне скупчення населення при одночасній відсутности промислу. Бо коли 306 жит. на 1 кв. км. на Шлеську чи 118 в лодзькім воєвідстві працює в промислі, то 109 у воєв. львівськім чи 88 в тернопільськім або 73 в станиславівськім при відсутности промислу і при істнуванні величезної маси малоземельних і карловатих господарств важко найти працю і населення Галичини є просто засуджене на неминучу і постійну голодівку.

Коли порівняти густоту заселення, загальне число населення, природний приріст, важке положення промислу і хліборобства, катастрофальну фінансову ситуацію в Польщі, — то ясно, що тут треба великих і освічених людей, які могли би найти вихід з важкого становища. Тимчасом, як свідчить „Річник статистики Річипосполитої Польської" на р. 1924, сучасна Польща має у великій більшости зовсім неосвічену, просто неграмотну адміністрацію, яка є паном і володарем населення. Багато польських державних функціонарів не лише не мають спеціяльної, фахової освіти, але навіть середньої школи. І так в адміністрації є загалом 23.604 функціонарів з 4-тою клясою сер. школи, 17.246 з елементарною освітою, а 3.256 з домашньою або невідомою освітою. З того в центральних урядах є 390 урядовців з 4-тою клясою середньої школи, 60 з елем. осв. і 201 з невідомою (себ-то жадною); навіть між воєводами і старостами є 4-ох з 4-тою клясою сер. школи, 2 з елем. освітою і 3 з невідомою освітою. Справедливість послугується 1.591 урядовцями з 4-тою кл. сер. школи (в тім 8 директ. урядів), 3.889 з елемент. освітою (2 дир. урядів) і 728 з невідомою освітою (1 дир. урядів). В скарбовости є 4.086 урядовців з 4-тою клясою сер. школи (в тім 722 начальників і референтів), 5.933 з елем. освітою (759 нач. і референтів) і 465 з невідомою освітою (72 нач. і референтів). В освіті (адміністрації) працює 428 з 4-тою кл. сер. школи (в тім 42 нач. і референтів), 331 з елем. освітою (5 нач. і референтів) і 85 з невідомою освітою (9 нач. і реф.). В охороні праці маємо в тім самім порядку (4-та кляса сер. школи, елемент. освіта і „domowe wykształcenie") такі цифри: 119, 269, 34; в міністерстві промислу і торговлі: 113, 114 і 13; в мін. публичних робіт: 342, 229 і 26; в дипльоматії: 115, 115 і 15; вищі функціонарі поліції: 142, 205, 11; в освіті (в школах): *13.548*, *2.574* і *1.127*, а навіть **судців**, які мусять мати приписані законом кваліфікації, себ-то університетські студії, маємо в Польщі *69* з 4-тою сер. школи, *35* елемент. освітою і *68* з „domowem wykształceniem".

Подані цифри є хіба досить характеристичні, щоби виробити собі поняття про сучасну Польщу.

Після конкордату.

Нова благодать для гр.-кат. парохіяльних урядів.

Варшава, 19. грудня 1925.

В адміністраційній комісії польського сойму дня 17. ц. м. прийшов на порядок нарад урядовий законопроект під назвою: „Закон в справі такс і урядової мови урядів цивільного стану на землях б. австрійської займанщини".

Цей новий закон, який є характеристичним доповненням відомих „кресових" законів про „права" української мови в суді, школі, адміністрації, самоврядуванні й нотаріяті, звучить дослівно:

Арт. 1. Метрикальні книги католицького населення обряду римського, грецького і вірменського на землях б. австрійської займанщини будуть ведені в польській мові від хвилі введення в життя цього закона.

Арт. 2. Також метрикальні посвідки та витяги в реєстрах метрикальних книг записаних подій (zapisanych okoliczności)

„Просвіта" в 1925 році.[4)]

(Перед Загальним Збором Товариства.)

(Продовження.)

Один з найвчаснійших у нас доволі поширених засобів — це виклади, відчити й реферати. У міських читальнях займаються цею справою осібні відчитові комісії, в сільських читальнях дають виклади інтелігенти села, люстратори і делегати філій. Організованої, пляновоі і систематичної праці не видно. Тому й про більшу користь з того рода викладів годі говорити. Щоби вони мали успіх і служили виховному ділу, треба солідного підготовання реферату, навязання ниток зі слухачами після докладного розгляду ґрунту, на якому приходиться викладати, і треба свобідного навязання розмови після реферату, в якій слухачі будуть звертатися до референта за вияснениям в поодиноких справах, за літературою, за вказівками, де її найти, а вкінці треба подання помічної руки тим, котрі заохочені референтом, схотять самі доповнити свої відомости. Найчастійша тема викладів — це історія рідна й чужа. Цікаво и радо приймають члени виклади, котрі дотичать іхньої професії, життя, щоденних потреб і подають практичні поради в справах правних, податкових, тощо.

На тему викладів-рефератів написано у нас доволі багато в довоєнному часі в „Письмі з Просвіти". Філія Львів-повіт і організаційна Комісія старалися практично вхопити справу й повести її з хісном для діла. Покійний д-р Евген Олесницький, як голова філії в Стрию, робив всі виклади предметом дискусій на засіданнях Виділу. Він виходив із зовсім слушного заложення, що неперетравлений, непідготований, невідповідний реферат накоїть більше шкоди ніж відсутність реферату.

І в повоєнних часах просвітно-організаційна Комісія в біж. році зробила цю справу предметом своїх обрад. Вона поставила певну лінію, яку треба буде здійснювати в найблищій майбутности. Тут потрібно: методики реферату й відповідних поучень для референта; потрібно видавати зразкові реферати з поученням, як ними користуватися, в зразкових рефератах подавати літературу і поучення як нею користуватися. Крім цього оголосити конкурс на зразкові реферати, подаючи теми, або взиваючи, щоби автори зголошували наперед теми з запитанням, чи дана тема буде потрібна й вказана.

Коли одначе реферати вяжуться в одну цілість, становлять між собою певний прагматичний звязок, до того подавані означеному крузі слухачів — тоді маємо до діла з курсами. З друкованого звідомлення, як також з часописних вісток довідуємося, що в поодиноких філіях відбувалися курси ріжного рода. Були це курси читальняного діловодства, аматорського театрального мистецтва, освітно-господарські, освітно-кооперативні, курси вищої освіти, а навіть в одному місці названо курси „низшої освіти" (?). Ідея курсів вищої освіти прийшла до нас з заграниці і до війни викликала надзвичайне захоплення. З того рода курсів — розуміється — при всіх даних користь може бути вже поважна. І тепер показується потреба ріжного рода курсів. Та на жаль недостає референтів і просто заходить потреба створювання мандрівних учителів до цеї справи.

Недостача прелеґентів, а далі й неспосібність деяких з них піддала думку філії Львів-місто улаштовування курсу прелеґентів. Такий курс був у р. 1924., ведено його також і минулого року. Брала в ньому участь головно студентська молодь зі Львова. Організацію референтів з людей ріжних призвань веде й далі інтензивно філія Львів-місто. Цю справу зроблено предметом обрад між иншими і на двох освітних анкетах інтелігентної громади Львова, котрі відбулися в місяці жовтні біж. року. (Гл. Н. Пр. ч. 10 з р. 1925).

Уже до війни звернув великий освітній працьовник Б. Грінченко увагу на те, що в гуртах доврілих людей велику послугу можуть виконати т. зв. грімкі читання, предметом яких належить зробити перлини власного й чужого письменства. Свою практику під цим оглядом ураз з методичними вказівками полишив він нам у своїй дуже цінній монографії „Перед широким світом". У післявоєнних часах грімкі читання широко спопуляризовані в наших читальнях. Обсяг іх поширено на пресу. В деяких читальнях стрічаємося зі звичаєм, подавати що тижня своїм членам т. зв. пресові звіти. Коли читач опанував техніку читання, потрафив засилити живі нитки внутрішнього інтересу між читаним твором й слухачами — тоді користь з грімкого читання о ціле небо більша, як з недоладного реферату.

Та всі названі роди виховно-освітної праці вимагають помічних засобів, які мають служити поглядовости у викладах. Уже до війни ми потрапили довести до того, що поодинокі філії розпоряжали власними чарівними ліхтарнями. Велика кількість діяпозитивів до всіх ділянок знання, до української історії і до побуту, до поодиноких письменських творів, легкість у добуттю світлянок і в іх випозиченні помагали поширенню цих середників, так важних при веденню освітної праці. Війна понищила все те, і сьогодня не менша потреба під цим оглядом як і до війни. Філії і Читальні апелюють до Головного Виділу, щоби як найшвидше приступив до отворення центральної випозичальні світлянок і апаратів, Головний Виділ знову до філій висилає обіжники кличучи о надсилку грошей на назначену ціль. Та на покликах кінчиться. А тут вже не тільки діяпозитивів і ліхтарень нам треба. Чим швидше мусить „Просвіта" постаратися о похідні кіна, котрі при рефератах або організованих курсах віддадуть велику прислугу.

(Продовження буде.)

будуть виставлювані в польській мові від хвилі введення в життя цього закона.

Арт. 3. Для ведучих метрикальні книги встановлюється оплату в кваті 2 зол. від кожної посвідки, чи метрикального витягу. Посвідки і витяги, вимагані властями, не підлягають оплаті.

Арт. 4. Виконання отсього закону доручується міністрові внутрішніх справ.

Арт. 5. Отсей закон входить в життя з днем його проголошення.

І знову „малопольський" диктатор Грабинський осягнє свою мету. Уряд сліпо виконує домагання „організацій народових". Годиться ще зазначити, що референтом цього законопроєкту є д-р Путек, один з лідерів бриліаського „Звйонзк-у Хлопск-ого".

Досі адміністраційні власти всю свою енергію звертали на змушення гр.-кат. духовенства всупереч канонічному послухові лести метрикальні книги в латинській мові. Тепер, після конкордату, ще один крок вперед: ведення метрикальних книг в польській мові.

Цей новий благодатний закон поки-що ухвалений в адміністраційній комісії. За нашим духовенством, а особливо за його вищою владою лишається ще час і змога боротьби проти цеї бездумної забаганки „організацій народових" і її експонентів в уряді і соймі.

В справі українського високого шкільництва.

Заява Української Парляментар. Репрезентації.

Дня 14. грудня ц. р. в польській пресі появився лист д-ра Романа Смаль-Стоцького до міністра освіти Станислава Грабского.

З приводу того листа Українська Парляментарна Репрезентація вважає необхідним заявити слідуюче:

1) Справа українських високих шкіл не є справою окремих осіб, чи навіть інституцій, а є справою всього українського народу і до розвязання цієї справи, як і всіх політичних справ, єдино покликаним є політичне представництво українського народу — Українська Парляментарна Репрезентація.

2) Лист д-ра Романа Смаль-Стоцького і тих, що за ним стоять, є актом грубої провокації і самозванства, а разом і проявом деморалізаційної розкладової роботи польських урядових і політичних чинників у відношенні до українського народу.

3) Спроба польського уряду розвязати справу українського університету поза плечима Української Парлям. Репрезентації за допомогою невідповідальних осіб змірає до того, щоби позбутися свого міжнародного зобовязання, зафіксованого в ухвалі сойму з 26-го вересня 1922 року про заложення на протязі 2-х літ, до 26 вересня 1924 року, повного українського університету на теренах Східної Галичини.

4) Єдиним осідком українського університету Українська Парляментарна Репрезентація вважає місто Львів.

Варшава, дня 19. грудня 1925 року.

З польського сойму.

Засідання з 18. грудня.

Перед порядком дня забрав слово пос. Бон (НПХ.), що мотивував конечність доповнення денного порядку внесенням у справі подій з безробітними в Завєрцу. Приходить до сцени з маршалком, який відбирає Бонові голос, а коли той говорить дальше, виключає його на одно засідання.

Посол С. Хруцький (Український Клюб) вносить на відчитання внеску пос. Бона, як також внеску Українського Клюбу у справі убийства по польсько-большевицькім погранич секретаря „Просвіти".

Посол Бриль (Зв. Хл.) ставить внесення, щоби скреслити з порядку для закон що продовжає права „порад" Львова і Кракова на стягання самостійного споживчого податку.

Маршалок противиться цим внесенням, застерігаючись, що не може допустити до такої практики, аби під претекстом зміни денного порядку обговорювати різні справи. Голосування над внесенням Бриля допускає тільки винятково. Коли ж це внесення впало, лівиця стала бити в пульти.

При третьому читанні буджетової провізорії промовляв перший пос. Головач (НПХ.), заявляючи, що одиноким виходом з ситуації було б утворення робітничо-селянського уряду. Потім говорив пос. Баллін (незал. хл. партія), що поставив внесок: „Сойм взиває п. маршалка, щоби з уваги на скарбові трудноші зрікся двох третіх своїх потрійних дієт і репрезентаційного авта". На це заявив маршалок, що цього внеску під голосування поставити не може. Пос. Баллін має право поставити такий внесок при буджетовій провізорії, або також внесення до регуляміну. Може також поставити внесення на недовіря маршалкові на кожному засіданні.

Приступлено до голосування. Закон про буджетову провізорію принято в третьому читанні.

З черги вибрано членів головної земельної (ziemskiej) комісії. Опісля вибрано комісію для провірки емеритських та інвалідських виплат, до якої увійшов м. ин. пос. Дмитріюк.

Пос. Кадлубовский реферував коротко закон про акти уродин дітей незнаних батьків на просторі б. російської займанщини. В ст. 1. подано там, що оскільки не можна устаділи віроісповідання дитини, то її зачисляється до римо-кат. релігії. Промовляв ще пос. кс. Даховский і Кордовский.

Посол Хрупький у довшій промові виступив проти польонізації українських дітей православного віроісповідання, що відбувається масово по численних приютах на північно-західних українських землях. Приюти ті обсаджені виключно Поляками й католиками, що тільки над тим п дають, аби спольщити наші діти. Яким правом діти, при яких не устален віроісповідання, мусять бути римо-католиками?" Про їх віру повинна рішати земля, на якій вони живуть, агл. більшість населення тої землі, як того хоче и пос. Гартгляс. Де ж тут рівноправність перед конституцією? В таких справах повинно бути рішаючим добро дитини, а не асиміляційна політика держави, не похід латинської церкви на знищення віри нашого народу.

Після тої промови принято закон у другому читанні так, як бажала собі польсько-катол. більшість.

Опісля полагоджено ще кілька дрібних справ. Найближче засідання сойму дня 28 грудня.

За рідну школу.

Публичні збори українських громадян городецької дільниці у Львові.

В неділю, 20. грудня відбулися в саме полудне публичні збори українських громадян м. Львова з городецької дільниці в справі двох приватних українських шкіл ім. Бориса Грінченка. Обі вони обслуговують від ряду літ педагогічні потреби української дітвори на городецькій дільниці Львова. Велика саля Музичного Т-ва ім. М. Лисенка, на жаль не була повна, що не свідчило про надмірне заінтересування справою. На нараді було двох представників дирекції поліції. В президії зборів засідали п. І. Лішинський, п. Бабин і Кузьма. Секретарювали пп. Штохман і Орищин.

Основний реферат про повстання, розвиток і теперішній стан обох шкіл виголосила п. дир. К. Малицька. Про засоби матеріяльного забезпечення шкіл говорив п. І. Лішинський. Збори були підготовлені попередніми анкетами в цілій слові, на яких вироблено і відповідні резолюції. З огляду на те над резолюціями не було дискусії. Їх приняли збори одноголосно. Всі вони мають чисто організаційний характер та завзивають усіх громадян городецької дільниці до самооподаткування на користь обох названих шкіл. На зборах було за мало нашої інтелігенції з городецької дільниці. І це впадало в очі. Сам факт скликання таких зборів доказує, що матеріяльні ресурси обидвох названих шкіл найшлися в критичному становищі. А тому обовязок громадянства в відношенню до них дуже ясний та самозрозумілий. Їх треба за всяку ціну підтримати.

Радянська Україна.

Стан комунікації на Україні.

Недавно перевела окрема комісія Союзного комісаріяту шляхів перевірку комунікаційних засобів України. Перевірку переведено комісія на залізничних і водних шляхах, а також на пристанях. Прослідивши докладно донецькі шляхи, комісія рішила поширити ясинуватський залізничий вузол та звернула увагу на велике збільшення обороту вантажами на донецьких і катеринославських залізничих шляхах. На ці дороги рішила комісія перекинути 50 паровиків. Миколаївська, Херсонська і Одеська пристані находяться у доброму стані. У Миколаєві почалися великі роботи в пристані для пристосовлення її до перевозу руди. Київ до цього часу не має відповідного залізничого двірця. Старий київський деревляний двірець цілковито не відповідає потребам руху. Комісія висказалася за необхідністю негайного будування двірця, що коштуватиме 12—15 міліонів карбованців. Накінець комісія ствердила, що справа ремонту т. зв. рухомого складу залізниць стоїть дуже гостро. („Правда".)

Число безпритульних на Україні.

Під теперішню пору нараховують на Україні 104 тисячі безпритульних дітей. 72 тисячі з них поміщене в дітячих приютах Народнього Комісаріяту Освіти, 11 тисяч в дітячих домах наших установ а 12 тисяч на вулиці. Діточа безпритульність побільшується через наплив дітей з півночи та на рахунок утікаючих із приютків і накінець на рахунок дітей безробітних родичів. Центральний комітет допомоги безпритульним дітям потребує на боротьбу з безпритульністю 2 міліони карбованців, але не може їх нізвідки добути. („Правда".)

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Чехословаччина визнає СРСР.

В колах близьких Бенешові кажуть, що на жадання Праги цьогорічну конференцію малої Антанти відложать з причини політ. положення в Чехословаччині. Уряд бажає ще перед конференцією Бенеша з Нінчичем і Дукою порішити справу признання де юре СРСР.

Турецько-радянський пакт.

Дня 17. XII. заключено в Парижі турецько-радянський договір, який гарантує невтральність обох держав в разі збройного виступу против котрої будь із тих держав. Часописи зазначують, що заключення того договору є відповідю на льокарнський пакт. Турецька преса стверджує, що договір заключено після рішення Союза Народів у справі Мосули. Радянська преса зазначує, що договір, заключений з Туреччиною має велику вагу. Туреччина в разі збройного конфлікту за Мосуль не потребує боятися нападу від Чорного моря.

Скасування міжсоюзн. контр. комісії в Болгарії.

Представники Англії, Франції й Італії зложили в імені конференції амбасадорів болгарському мін. загр. справ Кальфові ноту в справі скасування міжсоюзної військової контрольної комісії в Болгарії. Нота ствержує, що Болгарія сповнила свої обовязки в справі розоброєння.

Льойд Джордж у Римі.

23. XII. прибув до Риму Льойд Джордж. Журналістам заявив, що для лікування. Льойд Джордж має досліджувати стан хліборобства в Італії. Потім поїде на Сицилію.

Біржа.

Гроші.

Америк. дол. 8·95 — 9·00 канад. дол. 8·75 — 8·85, чеські кор. 0·27·00 — 0·27,50 леї 0·00 — 0·00·00, франки фр. 0·33·00 — 0·34·00, фр. швайц. 1·72—1·75, англ. фунта 41·00 — 42·00.

Золото. 20 кор. 33·00 — 34·00, 20 франк 30·00—31·00; 20 марк. 38·50—39·00; 10 руб 45.00—45·00.

Срібло. Австр. кор. 0·72·00—0·75·00, 5 австр. кор. 3·80—4·00, фльорени 1·90—2·00, рубл 3·00 — 3·04, рубель дрібним сріблом 1·45 —1·55.

Збіжжа.

Пшениця краєва з 1925 р. 36·00 — 38·00 жито галицьке з 1925 р. 24·50—25·50, ячмінь галицький бров. —·— до —·—, овес гал. 23.50—24·50.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Вчорашнє число нашого часопису сконфісковано за всю статтю „З кертичних нор", друга частина.

— **Відгомін процесу Штайґера.** Ген. Луконський у звязи з процесом Штайґера одержав димісію. Тепер буде потягнений до відповідальности за недбале урядування а також за наражання на небезпеку президента і скерування слідства на фальшиву дорогу.

— **Підвишка цін тютюну і сірників.** З днем 1. січня держ. тютюневий монополь переведе ревізію цін папіросів, тютюну і циґар. Інвенція загр. фабрик сірників рішила підвисшити ціни сірників з днем 1. січня. Це вже пята підвишка від часу вивередування монополю в Польщі.

— **Сікорський комендантом Д.О.К. Львів.** През. Войцеховский підписав іменування б. мін. військ. справ Сікорського комендантом ДОК. Львів. Має іменувати С-го ген. інспектором піхоти але з огляду на намір редукувати всі інспекторати піхоти. Дотеперішній комендант ДОК. Львів Мальчевский обійме команду ОК. в Варшаві.

— **В справі Маєткового податку для священиків** дістаємо з Поділля таке письмо: Один з наших подільських священиків удався до адвоката д-ра Льва Ганкевича у Львові з запитом, який з львівських адвокатів міг би зайнятися справами маєткового податку для священиків та вносити зажалення до адміністраційного трибуналу в Варшаві, бо від рішення відкличної комісії нема відклику тільки зажалення до адміністраційного трибуналу. Д-р Л. Ганкевич відповів, що з такими справами слід звертатися до львівського адвоката д-ра Макса Левицького (Красіцких 6) бувшого радника прокураторії скарбу. Цю інформацію передаємо нашому духовенству до відома в інформаційних цілях.

— **Китайська мудрість.** Один жадний знання Китаєць підчас свого побуту в Европі хотів познайомитись докладно з сільським господарством, а зайшовши до стайні звернув увагу, що коні стоять там „відворотним боком". Коли господар був здивований, що це значить, він дав йому таке пояснення: „Певно, що ваші коні є обернені задом, сейто носом до стіни. Вони нічого не бачать і тому стають боязкими та недовірчивими, і природно, що коли хтось входить до стайні, вони копають. У нас привязують їх у протилежнім напрямку, головою до входу. Це має ту користь, що вони бачуть входячого господаря, стають йому близькими і не мають потреби витати його підковами".

— **Чужий учений про літературу проф. Возняка.** Д-р М. Вайнгарт у книжці „Sto knih slavistovych" (Братислава, 1924) пише м. ин.: „Дуже важна для нас особливо гарно заступлена література українська (малоруська), вже з огляду на нашу Підкарпатську Русь. Тут маємо праці поважні. Мусимо признати Українцям, особливо галицьким, що з боку фільольогічного й історичного працювали над своїми народніми темами дуже завзято і з дуже доброю організацією, краще, пильніше й обережніше, ніж який-небудь инший славянський нарід. Про історію їх письменства маємо знамениту наукову працю Михайла Возняка „Історія української літератури (3 томи, Львів 1920—1924, від початку аж до XVIII. стол.), в якій використана й вичислена величезна спеціальна література. Письменство старшої доби представлено тут так подрібно, всесторонно й переглядно, в такому тісному звязку з цілою історією України, що в чеському письменстві для тих стоїть не можна нічого подібного поставити поруч тої праці". — В тій самій книжці проф. Вайнгарта від

вибраними 100 книгами з ділянки славянознавства поручається ще й другу працю проф. Возняка: Старе українське письменство (Львів, 1923).

— **Мерева листопадових днів.** Арештували залізничого службовця в Дрогобичі, Ілля Мартина, Українця, на донос „Організаційного Комітету малопольської горожанської сторожі", обвинувачуючи його в грабіжах польського населення на становищі українського жандарма в 1918 р.

— **Ucrainica.** „Прагер Прессе" з дня 16. грудня, ч. 436 поміщує у відділі „Slavische Rundschau", присвяченім еміграційному життю Славян, згадку про смерть Ол. Саліковського.

— **Політика в шахах.** Радянська влада, що зорганізувала дуже дбайливо останні міжнародні шахові змагання в Москві, ввела одну шахову реформу. Шахові фігури, в якій є такі реакційні особи як король та королева, перемінили на демократичний вигляд. На місце „короля" прийшов „робітник з радянською емблемою", замість „королевої" — маємо сільську дівчину; хлопцями є „комсомольці" (Комуністичний союз молоді). Державна фабрика шахів уже поширила шахи з цими новими фігурами. Ідея послідовна. Та що буде, коли кожна держава почне приготовляти власні шахи, відповідно до свого сучасного ладу? А далі, коли представники поодиноких суспільних клас почнуть домагатись, щоби в шахах були зрівнані у правах такі громадяне як „хлопці" та „вістуни" з тими, що захопили владу „королевої"?

Тайна віллі Quo Vadis. Вчора слідчий судця, зі знавцями та поліційним урядовцем оглядали ще раз віллю, в якій мешкав та працював фальшівник долярів інж. Пайкарт. Референт слідчої експозитури випадково натиснув якийсь цвяшок у шафі, а тоді автоматично вискочили два ящики, в яких найдено чималий запас фальшивих долярів. Було там 28 штук готових банкнотів, 16 відбитих тільки на одній сторінці, крім цього цинкові плити, фарби, фотографічні кліші, то-що. Це відкриття сильно обтяжує аматора долярів, бо він увесь час заявляв, що 6 банкнотів, які найшла поліція, він приготовив тільки для наукових дослідів.

— **Карієра Штайґера.** Часописи передають неперевірену вістку, що якісь чужинні видавці хотять запропонувати Штайґерови, щоби списав свої спомини. Жидівська преса зробила йому на чужині таку рекламу, що чужинні книгарні сподіються мабуть сензаційного рукопису. Хіба що Штайґер згодиться дати своє імя на книжці написаній кимсь иншим.

— **Духи у Львові.** „Газета Поранна" подає до відома спіритистів, а також недовірків, що на вул. Охронок 9, у хаті п. Стериів щ-ночі, біля півночі, чути таємні шуми, зойки, виття, брякіт ланцюхів, тріск дверей, навіть банскавки, і ні ті, що в хаті мешкають, ні їх сусіди не в силі доконі розяснити цих явищ ніякими фізичними причинами. Цікаво знати, чи коли публика або специялісти, зацікавлені цими дивами злетяться туди юрбою, таємні голоси замовкнуть.

— **Адвокат „нової доби".** Арештували у Львові адвоката Ґжешчиньского vel Ґжешчука, який ошукував своїх клієнтів на великі гроші. Депозити, які йому передавали, він уживав на забави по ресторанах, з шадничими книжочками зголошувався до банків і вибирав чужі гроші, не віддаючи їх на протязі довгих місяців. Також гроші на ріжні сплати доручені йому клієнтами як правничому заступникові пропадали безслідно в його кишені. Виявилось, що в кількох випадках продав навіть на власний рахунок чужий ґрунт та дрова зайняті судово під екзекуцію.

— **Катастрофи.** У німецькій копальні в Мерценбургу внаслідок вибуху 50 осіб ранених, в чого 25 дітей. — Під Парижем вдарився поспішний віз з товарним; кілька вагонів розбитих, а багато осіб ранених.

— **Відкривці!** Львівська „Хвиля", подаючи в ч. 2431 з 23 ц. м. переклад першої частини нашої статті „Кінець драми", дозволила собі в оригінальний спосіб розшифрувати криптонім і псевдонім одночасно „М. Ч." Не надумуючись довго, референт „Хвилі", бажаючи блиснути специяльним знанням українських відносин, доповнив М. Ч. прізвищем Чубатий, так що вийшло, немов то М. Чубатий, який не піддержує ніяких зносин з нашою редакцією є автором статті „Кінець драми". Другий такий відкривець з протилежного боку, а саме безсмертний Марко Лушкевич у харківських „Вістях" за статті, значені буквами: М. Ч. постійно атакує сен. Михайла Черкавського. Заявляємо, що всі ті відкривці є на хибній дорозі, бо автором статтей, значених М. Ч., не є ні п. М. Чубатий, ані сен. М. Черкавський. Є це криптонім одного з наших постійних редакційних робітників.

Зі спорту.

Руханково-вокальний вечір Сокола-Батька, що відбувся 4. грудня ц. р. в салі Народнього Дому, почався майже точно в год. 7·50 переглядом відділів Сокола-Батька. Спочатку було пропоновано пустити на дефіляду повні відділи, але малі розміри естради стали цьому на перешкоді. Під звуки орхестри входили один за одним відділи хлопців і дівчат, пересувалися перед очима публики й на приказ голови руханкової секції проф. Зимака уставилися чвогами так, що в середині спинилися найвищі ростом, а по боках дрібязок. Все те робило дуже симпатичний вигляд.

Бадьоре враження викликав гарний відчит д-ра Раковського. Промовець острими словами скартав апатію громадянства. Ті, що без причини, лише наслідком зверхніх обставин, попадають у розпуку, мають нагоду бачити справжню українську силу і справність. Потім молодші ученики під проводом ст. Білостоцького вивели на кізлі граціозні й не найлекші вправи. Найбільше оплесків збирав маленький, товстенький хлопчик, що сміливо кидався до скоку й виконував кожну вправу бездоганно. Дальше співали учениці-руховички С.-Б. народні пісні в гармонізації Ф. Колесси „Перепілка" й „Огірочки". Дириґував проф. Гриневецький. Викликали вони весняний настрій, дуже пожаданий серед острої зими. Головною атракцією першої половини програми були вправи старших учеників на низьких поручах. З чотирьох обовязкових вправ кожна починалася инакше, кожна мала инше значіння, всі однаково виведені. Ще більше признання у публики знайшли довільні вправи, деякі дуже ефектовні. Всі вправи обійшлися без усякої забезпеки.

Образова лекція шведської руханки молодших учениць, підготовлена старанно п-ною Осовською, дала змогу публиці знов свобідніше відітхнути. Дівчатка ходили по кладці, перескакували канди, співали щиро про зачаровану царівну, ілюструючи слова відповідними рухами. Правдивим тріюмфом було скрипкове сольо М. Занька, що відіграв Гавзера „Мадярську рапсодію", Шуберта-Вільгельмі „Ave Maria" і ще одну річ як наддаток. Занько є мистцем завмираючих тонів і подає великі надії на першорядного скрипака. Акомпанювала на фортепяні з великим достоїнством і грацією п-на О. Левицька. Вправи булавками старших учениць зпід руки п-ні Д. Навроцької випали надсподівано елеґантно. Певність рухів і певність себе били з румяних облич красунь, орхестра піддавала такт цеї ритмічної руханки. „Львівський Боян", самі дириґенти й солісти, під батутою С. Людкевича відспівав з верною „Тим, що впали" і „Соколи, позір", настроєву і бадьору пісню, що дуже відповідала характерові цілого вечера. Вежі важко-атлетичного відділу, підготовлені С. Коцюбою, мають уже свою вироблену марку. Бліді будуть усякі похвали, треба бачити й подивляти ці вежі, але самому не пхатися до будови!

На закінчення учениці й ученики С.-Б. в козацьких строях відтанцювали з життям і жаром „Катерину" й „Запорожця", нагадуючи живцем школу Авраменка. Національний танець бє чаром світлого минулого, в нім справді велика сила і краса.

Під звуки „Соколів" задоволена публика розходилася додому. *Т. Ф.*

Головний Виділ Товариства „ПРОСВІТА" у Львові
повідомляє, що в пятницю дня 25. грудня ц. р. о год. 9·30 передпол. відбудеться
Заупокійне Богослуження
за бл. п. Членів Товариства
в церкві Успенія Пр. Д. Марії вул. Руська.

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Українського Наддніпрянського Театру під дир. О. Мітневича.
Яворів, саля Народнього Дому.
25. XII. Вій.
26. XII. Дні нашого життя.
27. XII. Маруся Богуславка.
28. XII. Лісова пісня.
29. XII. Воскресення.
30. XII. Запорожець за Дунаєм.
31. XII. Ніч під Івана Купала.
1. I. Чорна Пантера і білий медвідь, (прощальна вистава). 1—?

Український хор Д. Котка.
у суботу 26.XII. Закопане. 4—?
у неділю 27.XII. Закопане.
у понеділок 28.XII. Бельск-Бяла. 768

На „Рідну Школу" зложила кооператива „Єдність" в Ременові 150 зол. і кличе всі кооперативи львівського повіту. Хв. Дирекції складає щиру подяку Головна Управа УПТ. 996а) 1—1

На „Рідну Школу" зложила Вп. Ірина Тисова, жена свящ. в Ременові 20 зол. і кличе: о. сов. Курмановича в Запитові, о. сов. Пастернака в Зіболках, о. сов. Ясеницького в Жовтанцях, о. сов. Шуминну в Стронятині, о. Яросевича в Звертові, о. Демчука в Руданцях, о. Ткачука в Дорогошеві. За жертву щиро дякує Головна Управа УПТ. 996б) 1—1

Дрібні оголошення.

ФОРТЕПЯНИ, піяніна, фісгармонії першорядних фабрикатів, найновійші моделі, мало уживані стало на складі — найдешевше продає, міняє тільки за готівку: ГАНАК, Львів, Панська 21. Телефон 35—45. 931 3-5

МІД патоку, власної пасіки чистий, правдивий без домішки під гарантією в 5 кґ. бляшанках оплачено по ціні в золотих рівновартости 1·80 дол. по деннім курсі висилає Евген Білинський, Збараж. 998 1-8

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ОПЕРАТОР
д-р Тит Е. Бурачинський
бувший довголітний асистент хірурґічної клініки проф. д-ра Ридіґера у Львові, довголітний примар хірурґічного відділу краєвого шпиталя в Чернівцях ординує в хірурґічних недугах, недугах горла, носа і вухв
при вул. Сапіги ч. 25. II. пов.
(проти техніки) від 10·30—12 перед полуднем і від 3—5 пополудні. 964 3—5

ВЖЕ ВИЙШЛА КНИЖКА
Д-р Іл. Цьокан:
Наука о торговли.
Продається по 5 зол.
в Книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові. 3-3

Присилайте передплату!

Комісія для оцінки плянів на будову Народ. Дому в Чорткові,
на засіданню відбутім дня 12. грудня 1925 рішила:

1) З огляду на се, що ні оден з надісланих на конкурс проектів не розвязує вповні вдоволяючо наміченої проблеми після вимогів конкурсу, комісія не знаходить основи для признання першої премії в сумі 300 зол. 2) Наділити двома другими преміями по 200 зол. проект означений девізом „відверненої тринайцятки" (автор проф. Сергій Тимошенко), та проект з девізом „три вписані концентричні колісця" (автор архітект Теодор Втужецький). 3) Набути від автора проекту означеного девізом „червоне колісце в чорнім" за суму 100 зол. Автори ненагороджених проєктів зволять їх відобрати в канцелярії д-ра Антона Горбачевського в Чорткові, зглядно заявити, на які адреси мали би бути відісланими. 997 1—1

Артистичний переплет Євангелій та всякого рода переплетничі роботи виконує солідно: **Микола Кривецький,** артист переплетчик, заприс. судовий знавець.
887 **Львів, Пекарська 12.** 9—10

Ти питаєшся чом сум
Глядить з-за моїх вій?
Витертий плащ, старий костюм,
А деж зимовий стрій?..
Кажуть сусіди: в ринку десь
Там „Реґулятор" є,
У нього Львів вбирається весь
(На сплати теж дає)
Усе, чого бажаєш лиш
Про що у сні Ти мрів —
Гей чоловіче, чи Ти кпиш,
Чи їдемо у Львів?..
(РИНОК 41.)

Позір Бучаччина!

В пятницю, дня 25. грудня 1925 р. (польське Різдво) о год. 10-ій перед полуднем в салі Кооперативи „Праця" в Бучачі відбудуться Звичайні Загальні Збори Філії Т-ва „Просвіта". — Проситься всіх членів безумовно явитись на Зборах.

За Виділ Філії Т-ва „Просвіта" в Бучачі:
о. М. Пелех Ч. С. В. В.
голова.
Шипелявий Стефан
за секретаря.

Ширіть наш часопис!

МІД пітьний на свята, правдивий, чистий, гарантований з власної пасіки в пушках від 5 кґ. евент. в бочках по 0·40 цен. амер. в курсі дня за 1 кґ. висилає Семен Костецький, Токи п. Скорики ад Підволочиска. 988 2—3

Присилайте передплату!

ЧИ чули щедрівку „Дзвони"? купіть в Українській Книгарні Станиславів, Собіського 20, ціна 1 зл. 954 4—5

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.